

UDÁLOST MĚSÍCE

MASOPUST V NOVÉM BORU

Netradičně pojali masopust v Novém Boru, kde se ve dnech 10. a 11. března 2017 uskuteční tato lidová slavnost v duchu brazilského karnevalu. Bohatý kulturní program připravilo město Nový Bor ve spolupráci s Kulturou Nový Bor a chybět nebude ani tradiční průvod masek. Masopustní rej navzdory oslavě 260. výročí povýšení Nového Boru na město.

Součástí oslav povýšení na město bude beseda s historikem PhDr. Vladislavem Jindrou – „Řemeslo má v Boru zlaté dno aneb 260. výročí města“, která se uskuteční v novoborském Navrátilově sálu v ulici T. G. Masaryka ve čtvrtek 9. března v 18 hodin.

Masopust v duchu brazilského karnevalu začíná v pátek 10. března v 10 hodin přednáškou s promítáním pro školy a veřejnost v Městském kině Nový Bor s názvem *Brazílie – město – sen* a povede ji Yvonne Fričová, manželka vnuka slavného cestovatele Vojtěcha Alberta Friče. Následovat bude v 18 hodin vernisáž fotografií Pavla Friče a textů Yvonne Fričové z připravované knihy o hlavním městě Brazílie. Zde jako hudební host vystoupí Felix Slováček s bubeníky Tam Tam Batucady a tanečnice, které předvedou brazilský tanec Forró. Program v Městském kině Nový Bor zakončí ve 20 hodin projekce brazilského filmu *Neonový býk* režiséra Gabriela Mascara.

Odpolední sobotní program zahájí v 13.30 hodin průvod masek centrem města, který vyrazí od městského kina a dojde na Náměstí Míru. V čele masopustního průvodu půjdou bubeníci z Tam Tam Batucady. Na náměstí je od 14 hodin připraven také recesistický závod na lyžích – Historická lyže a koncert bubeníků Tam Tam Batucady. V 14.15 hodin vystoupí novoborské mažoretky, které o čtvrt hodiny později vystřídá taneční soubor Boráček. Návštěvníci se pak ještě mohou těšit na kejklířské vystoupení Vagabundus Collective. Nad celým karnevalovým veselím převzala záštitu radní Libereckého kraje Květa Vinklátová.

Zajímavé akce a společenské události budou v rámci oslav 260. výročí povýšení Nového Boru na město pokračovat v průběhu celého roku. Více informací se dozvíte na www.novy-bor.cz. ←

Text: Květa Šírová

Foto: Vít Černý

NA KRAJI

EUROREGION TOUR 2017

Ve dnech 17.–18. března 2017 se koná v Eurocentru v Jablonci nad Nisou 17. ročník veletrhu cestovního ruchu Euroregion Tour, v tomto roce s mottem *Pestrý a živý Liberecký kraj*. Záštitu nad letošním ročníkem veletrhu převzala generální ředitelka agentury České centrály cestovního ruchu CzechTourism, Monika Palatková, a hejtmán Libereckého kraje, Martin Půta.

Lákadlem pro návštěvníky veletrhu bude Chorvatsko, které zde letos nově představí svoji turistickou nabídku. Nově vystavují i Kroměřížsko, Lázně Velichovky nebo Olomoucký kraj.

Liberecký kraj představí na veletrhu své novinky, tipy na výlety, kulturní i sportovní akce, mapy apod. Návštěvníci si budou moci prohlédnout několik výstav včetně modelu Sněžky z polského muzea miniatur v Kowarech. V Kině Junior je pro ně připraveno zajímavé cestovatelské pásmo „5 + 5 švestek“, ve kterém vystoupí 10 cestovatelů v 10 zemích po 10 minutách. V pátek bude v Malém sále Eurocentra vyprávět cestovatelka Blanka Nedvědická o Sluneční škole v indických Himálajích. Automobilové nadšence jistě potěší možnost prohlédnout si speciální expediční vozidlo Tatra cestovní agentury Adventura. Během celého veletrhu bude probíhat kulturní doprovodný program, hudební a taneční vystoupení i barmanská show. Připraven je také program pro děti, kreativní korálková dílnička, iQLANDIA nebo program v ekologickém centru.

Návštěvníci si budou moci na veletrhu koupit produkty českých a polských regionálních výrobců. Veletrh bude pro veřejnost otevřen v pátek 17. 3. (10.00–18.00) a v sobotu 18. 3. (9.00–13.00). Vstup na veletrh je zdarma. Podrobné informace o veletrhu naleznete na www.euroregiontour.cz a www.eurocentrumjablonec.cz.

STUDENTI ZREKONSTRUOVALI BAROKNÍ LUSTR

V Severočeském muzeu v Liberci odhalili koncem ledna renovovaný barokní lustr Clam-Gallasů, kterému navrátili jeho původní lesk studenti Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Kamenickém Šenově. Tento historický lustr tzv. prácheňského typu, z 2. poloviny 18. století byl vyroben v tehdy světoznámé továrně na lustry Elias Palme v Kamenickém Šenově. Nyní bude zdobit nově zrekonstruované expozice muzea. Renovace lustru se podařila díky finanční podpoře Nadace Preciosa.

Nahoře: lustr před rekonstrukcí. Dole: lustr po rekonstrukci.

DOTACE NOVĚ A PŘEHLEDNĚJI

Dobrá zpráva pro žadatele o dotace. Liberecký kraj spustil nové přehlednější webové stránky pro žadatele o finanční podporu z rozpočtu Libereckého kraje. Žadatel se nyní jedním klikem z hlavní strany webu Libereckého kraje nebo přímo na adrese www.dotace.kraj-lbc.cz dostane na přehlednou stránku, kde si krok po kroku vyplní žádost o dotaci přímo z oblasti, na kterou je jeho projekt zaměřen. Nové stránky se tak snaží celý proces žádosti co nejvíce zjednodušit.

HEJTMANSKÉ DNY POKRAČUJÍ

Hejtmán Libereckého kraje Martin Půta pokračuje i v letošním roce v pravidelných setkáváních s občany a zástupci měst a obcí. „Díky 40 hejtmanských dnům jsem měl možnost navštívit mnoho měst a obcí. Byla to dobrá příležitost vidět Liberecký kraj a jeho regiony očima lidí, kteří v něm žijí, pracují, podnikají a dělají něco pro druhé. Potkal jsem také hodně pracovitých, schopných a slušných lidí. O náš kraj a jeho budoucnost se nebojím,“ říká hejtmán. ←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ K VĚCI

Jak byste přilákali žáky ke studiu sklářských oborů?

JAROMÍR DVOŘÁK (SLK)

Po překonání krize ve sklářství se sklářská škola v Novém Boru opět plní. Pro školní rok 2016/2017 nastoupilo do 1. ročníku přes 30 žáků. Město se školou úzce spolupracuje v několika rovinách. Naše partnerství přináší užitek oběma stranám a podporuje tak i zájem o studium.

ROBERT GAMBA (ANO 2011)

Jestli v republice existuje region, který by měl být spojován s výrobou skla, pak je to právě Liberecký kraj. Nejlepší propagací sklářství je pro naše studenty vztah kraje k tomuto odvětví lidské činnosti a hrdost na tradici sklářského školství.

PŘEMYSL SOBOTKA (ODS)

Sklářství má u nás tradici, na níž je nutné navazovat. Musíme ukázat absolventům perspektivu v oboru včetně výše platu. Pořádat návštěvy škol s představiteli skláren a dny otevřených dveří ve sklárnách.

ROMANA ŽATECKÁ (ČSSD)

Sklářství je výstavním řemeslem Českolipska a nejlepším příkladem toho, co dokáží šikovné lidské ruce. Dětem je třeba stále ukazovat krásu českého skla a jeho oslavování a cenění zejména ze zahraničí. Můžeme hledat i podporu oboru finančními nástroji, ale sklářství bylo a mělo by být volbou srdeční.

JAROMÍR BAXA (ZPLK)

Studenty nalákají dobré školy s perspektivou dlouhodobého a atraktivního uplatnění. Liberecký kraj by se měl soustředit na zvyšování obecné kvality vzdělávání, tím studentům i zaměstnavatelům pomůže nejvíc.

MARTINA SEJKOROVÁ (SPD-SPO)

Nejpřitažlivější formou pro získání nových informací, současně s prováděním praktických činností se sklem by mohla být forma týdenních kempů v některé z našich uměleckých sklářských škol. Na uskutečnění projektu by bylo možné získat peníze z dotačních titulů.

PAVLÍNA NOVÁKOVÁ HRABÁLKOVÁ (KSČM)

Vzhledem k tomu, že se jedná o tvůrčí zaměstnání, které přináší nejrůznější výzvy, doporučila bych základním školám zařadit „náborovou“ exkurzi. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na www.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

1 | Vladislav Jindra je uznávaným historikem, který svou badatelskou činností přispěl k obnově historických faktů Novoborska. Foto: Květa Šírová

2 | Za zásluhy o obnovu a šíření legionářských tradic obdržel Vladislav Jindra Pamětní medaili 3. stupně Československé obce legionářské. Foto: archiv Nového Boru

OSOBNOST KRAJE

VLADISLAV JINDRA

Spisovatel, kronikář a odborník přednášející místní historii. Jeho dlouholetou činností a publikací knih o Novoborsku významně přispívá k duchovnímu a společenskému rozvoji města. Je držitelem titulu Čestný občan města Nový Bor, Pamětní medaile 3. stupně Československé obce legionářské za zásluhy o obnovu a šíření legionářských tradic, Medaile 3. stupně udělené Českým svazem bojovníků za svobodu a Ceny Ď udělené za Liberecký kraj.

Do Nového Boru jste se přestěhoval v roce 1945, odkud tedy pocházíte?

Narodil jsem se v Kamenickém Šenově v roce 1934. Za války nás Němci odsunuli do vnitrozemí, ale po válce jsme se vrátili do Kamenického Šenova. Můj strýc se stal správcem velké pekárny v Novém Boru, následovalo tedy stěhování do Nového Boru.

Jste profesorem filozofie, ale celý život jste učil. Jaká byla vaše studia?

Po maturitě na českolipském gymnáziu jsem nastoupil jako učitel Národní školy (I. stupeň) ve Sloupu v Čechách. Doplnil si vzdělání, abych mohl učit i na školách II. stupně a pak už střídal venkovské školy Novoborska jako učitel na zaskok – Svojkov, Radvánek nebo Drnovec. Tam jsem se oženil a založil rodinu. Skončil jsem ve škole U Lesa v Novém Boru, odkud mě přesunuli do školy v Jablonném v Podještědí, protože jsem příliš hlasitě neschvaloval příchod Sovětské armády. Paradoxně mi tam bylo lépe, hlavně platově, díky mimoškolní publikační a přednáškové činnosti. Později jsem na pedagogickém institutu v Liberci dostudoval a stal se magistrem. Následovalo dálkové studium

archivnictví a studia jsem zakončil profesurou filosofie na Karlově univerzitě v Praze.

Jak jste se dostal k oboru historie a co vás vedlo k napsání celkem tří knih o novoborské historii?

Během mého působení na různých školách se mi podařilo napsat několik textů souvisejících s jejich historií. Impuls k napsání knih byla práce na kronikách města. Vzhledem k mému nucenému přesunu do školy v Jablonném v Podještědí to ale vypadalo, že s prací kronikáře budu muset skončit. Pomalu jsem ztrácel kontakt s kulturním a společenským děním v Novém Boru. Šel jsem proto za panem starostou, s tím, že s prací kronikáře končím. Pan starosta mě ale překvapil. Sehnal mi místo učitele na novoborské základní škole a já mohl tak plnohodnotně pokračovat v práci kronikáře. Město totiž nemělo do roku 1945 jedinou kroniku, všechny historické zápisy zmizely. Začal jsem proto docházet do archivu a hledat reálie právě z období před rokem 1945. Shromažďoval jsem materiál a bylo ho hodně. Moje žena mě pak přesvědčila, ať napíšu knihu. S podporou městského úřadu a jeho starostů to byly nakonec tři knihy.

Jak dlouho jste byl městským kronikářem a kolik kronik jste napsal?

Kroniku v Novém Boru jsem vedl od roku 1961, a to celkem 34 let. Za tuto dobu vzniklo šest velkých svazků psaných ručně, vzorovým školským písmem a dokumentním inkoustem. Shromažďoval jsem také dokumenty a publikace, které v té době na Novoborsku vyšly.

Jak jste se dostal k přednáškám o historii?

První moje přednášky o historii se konaly v klubu důchodců. Tam ale neměla přístup široká veřejnost, tak jsem se spojil s Kulturou Nový Bor a začal přednášet v místním kině. Velký zájem o historii probudily právě moje knihy a zájem o přednášky stoupal. Na přednášky chodilo vždy kolem 60–70 lidí všech věkových kategorií. Přednášet si mě zvali také do škol.

Jakými tématy se na přednáškách zabýváte?

To je různé – historie měst a obcí, církve, kostelů, zvonů ale i hostinců a nevěstinců – ty měly veliký úspěch. Nyní chystám v rámci oslav 260. výročí povýšení Nového Boru na město přednášku „Řemeslo má v Boru zlaté dno aneb 260. výročí města“, která pojednává o historii řemesel Novoborska.

Co plánujete do budoucna, mohou se novoborští těšit na další publikaci o historii jejich města či okolí?

Koncem února se konal křest knihy starých neznámých pohledů s názvem „Pohledy z minula“. Kniha připomíná různé historické události na zhruba 150 pohlednicích, ke kterým jsem psal texty. Dále chystáme výstavu neznámých záběrů z Nového Boru a okolí, které se našly na skleněných negativcích. Nejspíš 3. května v rámci oslav Květnového povstání českého lidu bude v kině promítán dokument s názvem „Němci proti Hitlerovi“ v režii Stanislava Motla, pro jehož natočení jsem poskytl historické podklady. Jinak pracuji na další knize pověstí, a to hlavně kvůli mým dvěma pravnučkám. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

1

KRAJEM

NOVÝ BOR – MĚSTO SKLA

Město Nový Bor leží na rozhraní dvou chráněných krajinných oblastí – Českého středohoří a Lužických hor, přímo pod horou Klíč. S 11825 obyvateli je pátým největším městem Libereckého kraje. V jeho historii je významným mezníkem datum 30. září roku 1692, kdy oficiálně vznikla osada Heyda (později Bor). O 65 let později, v únoru 1757 se začíná psát historie samotného města, jež letos slaví 260. narozeniny. Tehdy stvrdila císařovna a česká královna Marie Terezie svým podpisem povýšení osady Heyda na město. Svého vrcholu tak dosáhla snaha hraběte Josefa Jana Maxmiliána Kinského o posílení významu jeho severočeského panství s rozvíjející se textilní a sklářskou manufakturní výrobou. Městem skla zůstal Nový Bor dodnes. I v současné době funguje v Novém Boru množství malých skláren, ve kterých mohou návštěvníci na vlastní oči vidět výrobu foukaného, broušeného, malovaného i rytého skla. Raritou je sklárna AJETO, kde je sklářská huť spojená s restaurací, takže její návštěvníci mohou přímo od jídla či kávy sledovat práci sklářů. Nový Bor ale nejvíce proslavila sklárna Crystalex, která zde jako světoznámý výrobce užitého skla funguje již padesát let. Začátkem roku 2009 sice sklárna na rok přerušila provoz, ale s novými majiteli vstala z popela jako bájný pták Fénix a dnes dodává své výrobky do celého světa. Sklárna je současně opět největším zaměstnavatelem na Novoborsku. Provozy Crystalexu i dalších skláren v Novém Boru jsou také dějištěm Mezinárodního sklářského sympozia, které se koná jednou za tři roky, a vidět při něm můžeme práci nejlepších sklářů z celého světa.

Neodmyslitelnou částí města je Sklářské muzeum, které prostřednictvím své unikátní expozice představuje stylový a technologický vývoj českého sklářství a pořádá krátkodobé výstavy věnované významným výtvarníkům či sklářským firmám a odborným školám.

Město je vyhledávaným místem pro letní i zimní rekreaci. Je v oblíbě pěších turistů, cyklistů, ale i lyžařů. Nabízí množství příjemných a dobře značených stezek. Cyklisty velmi oblíbená trasa vede mezi Novým Borem a Sloupem v Čechách. Dalším lákadlem bude od jarních měsíců také nová cyklostezka z Nového Boru směrem na Svor a dále do srdce Lužických hor. Lyžaři si zase přijdou na své na Polevsku, kde jsou vybudovány lyžařské vleky a v nedalekém okolí také fungují denně udržované lyžařské běžecké okruhy. Návštěvníci města mohou po celý rok využívat sportovní halu a v letních měsících koupaliště či tenisové a volejbalové kurty.

Za prohlídku určitě stojí také unikátní Lesní hřbitov, který je prvním svého druhu v Čechách. Je místem posledního odpočinku popravených českých vojáků, účastníků Rumburské vzpoury z roku 1918.

Lákadlem pro turisty je ale i okolí Nového Boru. Za návštěvu určitě stojí skalní hrad Sloup, unikátní přírodní výtvar Panská skála (Varhany) na Práchni, Havraní skály mezi Radvancem a Novým Borem a v neposlední řadě přírodní rezervace Klíč s kamenným mořem. V letních měsících je hojně navštěvované také přírodní koupaliště ve Sloupu. ←

Více informací o městě najdete na www.novy-bor.cz.
Text: Květa Šírová

- 1 | Dominantou Nového Boru je Náměstí Míru, vlevo budova Sklářského muzea. Foto: Květa Šírová
- 2 | Sklářské muzeum se pyšní mnoha unikátními sbírkami skla. Foto: Květa Šírová
- 3 | Sklárna AJETO připravila turistům atrakci v podobě sledování práce sklářů přímo z restaurace. Foto: archiv AJETO
- 4 | Lavička Václava Havla byla instalována k 25. výročí sametové revoluce. Jejím autorem je Bořek Šípek. Foto: archiv města Nový Bor
- 5 | Skleněné výrobky začal Crystalex produkovat již před padesáti lety. Nyní je největším zaměstnavatelem Novoborska. Foto: Vít Černý

2

3

4

5

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 3/2017 vyšlo 1. března 2017, uzávěrka byla 15. února 2017.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk